

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

จากสมมติฐานที่ว่า "สมาคมที่เป็นนิติบุคคลจะสามารถสนองตอบต่อความต้องการและการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นสถาบันให้การศึกษาและสอนประชาธิปไตยแก่ประชาชนในท้องถิ่น" นั้น การศึกษาวิจัยซึ่งกระทำโดยการสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกสมาคมลานประเด็นหลัก 3 ประการ คือ

1. ความรู้ความเข้าใจของสมาชิกสมาคมต่อการเปลี่ยนแปลงฐานะของสมาคม
2. ความสามารถของสมาคมในการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น
- และ
3. บทบาทของสมาคมในการให้การศึกษาและฝึกสอนประชาธิปไตย

พบว่าสมาชิกสมาคมต่างมีความเห็นด้วยกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ โดยได้แสดงความเห็นต่อประเด็นหลักทั้ง 3 ในเชิงบวกระดับมากขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่ ดังนี้

1. ความเห็นต่อการเปลี่ยนแปลงฐานะของสมาคม สมาชิกสมาคมเห็นว่าโครงสร้าง อานาจหน้าที่ และความเป็นนิติบุคคลของสมาคมทำให้สมาคมมีอิสระและความสามารถเพิ่มมากขึ้นจากเดิมเป็นอย่างมาก สมาชิกสมาคมต่างก็มีความรู้ความเข้าใจในฐานะที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างดี มีความพึงพอใจต่อฐานะความเป็นนิติบุคคลของสมาคมและเชื่อว่าจะสามารถมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสมาคมที่เป็นนิติบุคคลได้เป็นอย่างดี
2. ความเห็นต่อความสามารถในการแก้ไขปัญหาของสมาคม สมาชิกสมาคมเห็นว่าปัญหาความต้องการของประชาชนในตำบลจะสามารถสะท้อนออกมาในรูปแบบของแผนพัฒนาตำบลได้เป็นอย่างมาก ดังนั้นการแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชนสามารถกระทำโดยการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนพัฒนาตำบลนั้น ซึ่งในแต่ละปีสมาคมสามารถชิงงบประมาณของตนเองแก้ไขปัญหา

ความต้องการให้เป็นไปตามแผนเป็นส่วนใหญ่ โดยอีกส่วนหนึ่งมีส่วนราชการนำแผนพัฒนาตำบลมา
ดำเนินการในระดับปานกลาง ซึ่งงบประมาณของสภาตำบลมีเพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาความ
ต้องการในระดับปานกลาง แต่สิ่งที่ทำให้สภาตำบลสามารถแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชน
ได้เป็นอย่างดีและรวดเร็วคือความสามารถในการทำงานนิติกรรมของสภาตำบลเอง

3. ความเห็นต่อบทบาทในการฝึกสอนประชาธิปไตยของสภาตำบล สมาชิกสภาตำบล
เห็นว่าสภาตำบลเป็นเวทีประชาธิปไตยที่ประชาชนสามารถแสดงบทบาทในกิจกรรมการเลือกตั้ง
เป็นอย่างมาก นอกจากนี้สภาตำบลยังเป็นองค์กรที่ประชาชนสามารถเสนอปัญหาความต้องการของ
ตนได้เป็นอย่างดี แต่บทบาทในการมีส่วนร่วมในการประชุมสภาตำบลนั้นจะกระทำโดยสมาชิกสภา
ตำบลเป็นส่วนใหญ่ ประชาชนจะมีส่วนร่วมหรือบทบาทค่อนข้างน้อย ทำให้สภาตำบลขาดการ
รายงานผลการทำงานของคนที่ประชาชนได้ทราบเท่าที่ควรนัก

อย่างไรก็ตามผลการวิจัยความคิดเห็นสมาชิกสภาตำบลดังกล่าว ได้มีข้อสังเกตสำคัญ
บางประการ คือ

1. แม้ว่าแผนพัฒนาตำบลจะเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาและความต้องการของ
ประชาชนในท้องถิ่น แต่สมาชิกสภาตำบลยังเห็นว่าสภาตำบลมีความสามารถในการวางแผนพัฒนา
ตำบลในระดับปานกลาง และสมาชิกสภาตำบลก็มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาตำบลในระดับ
เดียวกัน ซึ่งอาจเป็นเหตุด้วยว่าแผนพัฒนาตำบลที่ผ่านมาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการบริหารงาน
พัฒนาชนบทและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค (ระบบ กชช.ภ.) ซึ่งมีความเชื่อมโยงของระบบ
แผน ระบบงบประมาณและระบบองค์กรตั้งแต่ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค (จังหวัด อาเภอ) และระดับ
ตำบล แม้ว่าการจัดทำแผนพัฒนาตำบลจะกระทำโดยสภาตำบล แต่ก็มี คปต. (คณะทำงานสนับสนุน
การปฏิบัติงานพัฒนาชนบทระดับตำบล) ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการที่ปฏิบัติงานในตำบลเป็นส่วนใหญ่
เป็นผู้สนับสนุนหรือร่วมจัดทำ นอกจากนี้กรอบงานหรือโครงการและเงินสนับสนุนก็จะมาจากส่วน

กลาง โดยหน่วยงานภูมิภาคเป็นหลัก ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้ก็จะมีกรอบนโยบายของต้นสังกัดของตนอยู่แล้ว จึงทำให้แผนพัฒนาตำบลมีลักษณะเป็นแผนปฏิบัติประจำของตำบล คือ การหยิบปัญหาความต้องการมาใส่ในกรอบที่มีมาจากส่วนกลาง ทำให้สมาชิกสภาตำบลขาดความรู้สึกว่ามีส่วนร่วมในการจัดทำที่แท้จริง และขณะเดียวกันสภาตำบลก็ขาดการพัฒนาทักษะด้านการวางแผนที่จะทำให้ดีขึ้น เนื่องจากมี คบต. เป็นผู้ช่วยจัดทำและมีกรอบนโยบายที่ค่อนข้างตายตัว ไม่เหมือนกับหน่วยการปกครองท้องถิ่นรูปอื่น ๆ ที่สามารถจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนได้อย่างมีอิสระภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

2. การนำแผนพัฒนาตำบลไปปฏิบัติส่วนราชการจะให้ความสำคัญในเรื่องนี้เพียงระดับปานกลางเท่านั้น ที่สำคัญคือ โครงการพัฒนาของส่วนราชการที่ลงปฏิบัติในตำบลมิได้มีหลักประกันว่าจะต้องพิจารณาจากแผนพัฒนาตำบล แต่มักเป็นการเอาโครงการเหล่านั้นไปใส่ในแผนพัฒนาตำบลเมื่อต้องการจะปฏิบัติจริงเป็นส่วนใหญ่

3. เหตุประการหนึ่งที่ทำให้งบประมาณของสภาตำบลมีความเพียงพอในการแก้ไขปัญหาความต้องการของท้องถิ่นในระดับปานกลาง ก็เนื่องจากสัดส่วนงบประมาณของสภาตำบลที่เป็นรายจ่ายประจำจะมีถึงร้อยละ 55 ในขณะที่งบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนมี ร้อยละ 45 เท่านั้น ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าสภาตำบลที่เป็นนิติบุคคลต้องมีค่าใช้จ่ายประจำเพิ่มมากกว่าเดิมไม่ว่าจะเป็นค่าตอบแทนสมาชิกสภาตำบลที่ต้องจ่ายทุกเดือน (ประธานสภาตำบลเดือนละ 1,000 บาท รองประธานสภาตำบล เดือนละ 800 บาท สมาชิกสภาตำบล เดือนละ 500 บาท และเลขานุการสภาตำบล เดือนละ 600 บาท) นอกจากนี้ยังมีค่าตอบแทนเบี้ยประชุมที่ต้องจ่ายทุกครั้งที่มีการประชุม (ครั้งละ 200 บาท สำหรับสมาชิกโดยการเลือกตั้งและครั้งละ 100 บาท สำหรับสมาชิกโดยตำแหน่งและเลขานุการสภาตำบล) ค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราว เดือนละประมาณ 4,700 บาท/คน และค่าบริหารต่าง ๆ เช่น ค่าประปา ไฟฟ้า ค่าวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น ซึ่งประมาณการว่าใน

แต่ละเดือนสภาตำบลจะมีค่าใช้จ่ายประจำเฉลี่ยประมาณ 20,410 บาท ตกถึงปีละ 244,920 บาท¹

1 การประมาณการค่าใช้จ่ายประจำของสภาตำบล

เฉลี่ยว่าสภาตำบลมี 6 หมู่บ้าน จึงมีสมาชิกสภาตำบล 13 คน แยกเป็นสมาชิกโดยตำแหน่ง 7 คน และโดยการเลือกตั้ง 6 คน เลขานุการสภาตำบล 1 คน

1. ค่าจ้างลูกจ้างชั่วคราว (วุฒิ ปวช.) 4,700 บาท/เดือน

2. ค่าตอบแทน

2.1 ประธานสภาตำบล 1,000 บาท/เดือน

2.2 รองประธานสภาตำบล 800 บาท/เดือน

2.3 สมาชิกสภาตำบล $600 \times 11 = 6,600$ บาท/เดือน

2.4 เลขานุการสภาตำบล 600 บาท/เดือน

3. ค่าเบี้ยประชุม

3.1 สมาชิกโดยตำแหน่ง $100 \times 7 = 700$ บาท/ครั้ง

3.2 สมาชิกโดยการเลือกตั้ง $200 \times 6 = 1,200$ บาท/ครั้ง

3.3 เลขานุการสภาตำบล 100 บาท/ครั้ง

รวม $1+2+3 = 15,700$ บาท/เดือน

4. ค่าวัสดุครุภัณฑ์ สาธารณูปโภค (ประมาณ 30% ของ $1+2+3$) = 4,710

บาท/เดือน

รวม $3+4 = 20,410$ บาท/เดือน

ปีละ = 244,920 บาท

4. แม้ว่าสภาตำบลจะมีความสามารถในการจัดทานิติกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งทำให้สามารถแก้ไขปัญหาความต้องการได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ แต่ส่วนราชการต่าง ๆ ยังมิได้มอบภารกิจให้สภาตำบลได้ดำเนินการ เป็นหน่วยปฏิบัติตามแผนงาน โครงการ และงบประมาณของหน่วยงานเหล่านั้นมากนัก ซึ่งอาจเป็นเพราะว่ายังเป็นช่วงเริ่มต้นของสภาตำบล นิติบุคคลก็เป็นได้ ทำให้หน่วยราชการต่าง ๆ ไม่ทราบหรืออาจยังไม่แน่ใจในความสามารถดังกล่าวก็เป็นได้

5. แม้ว่าสภาตำบลจะเป็นที่ฝึกหัดประชาธิปไตยอย่างดีในเรื่องของการเลือกตั้งและการเสนอปัญหาความต้องการของประชาชน แต่ประชาชนกลับมีส่วนแสดงบทบาทในการประชุมสภาตำบลไม่เท่าที่ควร หรือสภาตำบลขาดการรายงานผลการดำเนินงานของตนแก่ประชาชนเท่าที่ควร ซึ่งอาจเป็นเพราะระบบการเมืองของประเทศไทยที่เน้นเรื่องการทำหน้าที่การเลือกตั้งตัวแทนของชุมชนเป็นหลักกว่าคือประชาธิปไตย ซึ่งเมื่อเลือกแล้วมักจะขาดการติดตามควบคุมดูแล การดำเนินงานของผู้แทนเหล่านั้น ประชาชน (ในระดับท้องถิ่น) มักขาดการแสดงออกทางความคิดเห็นโดยตรงต่อองค์กรประชาธิปไตยในท้องถิ่นของตน เช่น กลุ่มผลประโยชน์หรือกลุ่มอิทธิพล บ่อยๆให้เป็นเรื่องของผู้ที่ตนเลือกตั้งไปทั้งหมด จึงทำให้องค์กรประชาธิปไตย เช่นสภาตำบลขาดความรับผิดชอบต่อชุมชนหรือประชาชนในบางครั้ง โดยถือมติของสมาชิกในที่ประชุม เป็นส่วนใหญ่ ตัวอย่างในข้อเท็จจริงที่มีให้เห็นบ่อย ๆ ก็เช่น การที่สภาตำบลลงมติเห็นชอบให้เอกชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ มาดำเนินการบางเรื่องในพื้นที่ซึ่งมักจะได้ปรึกษาหรือสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในตำบลก่อนเสมอ ซึ่งพอลงมติไปแล้วหน่วยงานนั้น ๆ มาดำเนินการสร้างความเดือดร้อนหรือปัญหากับประชาชนก็เกิดการประท้วงหรือเดินขบวนก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทั้ง 2 ฝ่าย และทางออกที่สภาตำบลมักจะทำอย่างง่าย ๆ คือ การลงมติยกเลิกมติเดิม ซึ่งก็มีวิธีที่สามารถแก้ไขความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วแต่อย่างใด และสภาตำบลก็มักจะมีต้องรับผิดชอบใด ๆ ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการวิจัยและข้อสังเกตที่พบจากการวิจัยข้างต้นนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้สภาตำบลเป็นองค์กรประชาชนในระดับตำบลที่สามารถแก้ไขปัญหา ความต้องการของประชาชนและเป็นสถาบันให้ความรู้และฝึกประชาชนโดยแก่ประชาชนได้ สมตาม เจตนารมณ์ของกฎหมายดังนี้

1. เป็นหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ทุกกระทรวง ทบวง กรม จะต้องให้การสนับสนุน แก่สภาตำบล ให้สภาตำบลสามารถแสดงบทบาท อำนาจหน้าที่ของตนตามกฎหมายฉบับนี้ได้ อย่างเต็มที่ตั้งแต่ระบบของการวางแผน ระบบของการนำแผนไปปฏิบัติ (ซึ่งได้แก่ระบบงบประมาณ) ระบบของการลงมือปฏิบัติ (ซึ่งได้แก่ความสามารถในความเป็นนิติบุคคล) และระบบของการ ติดตาม ควบคุม และตรวจสอบ กล่าวคือ

1.1 การวางแผนพัฒนาตำบล ควรให้สภาตำบลสามารถวางแผนพัฒนาตำบลได้ อย่างอิสระและด้วยสภาตำบลเอง (บุคลากรของตำบล) เช่นเดียวกับท้องถิ่นอื่น ๆ เช่น เทศบาล สุขาภิบาล กรอบนโยบายของส่วนราชการ และราชการส่วนภูมิภาค ควรทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ ส่งเสริมและสนับสนุนภารกิจของหน่วยงานของตนสอดคล้องกับแผนพัฒนาตำบล ไม่ใช่ให้แผนพัฒนา ตำบลมาสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงาน จึงจะเป็นการกระจายอำนาจด้านการวางแผนอย่าง แท้จริง

1.2 การนำแผนไปปฏิบัติ (ระบบงบประมาณ) เนื่องจากข้อจำกัดด้าน งบประมาณด้านการลงทุนของสภาตำบลและระบบการคลังและภาษีอากรแบบรวมอำนาจของรัฐบาล การสนับสนุนงบประมาณของส่วนราชการหรือของรัฐบาลกลางที่มีต่อสภาตำบลจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและ จำเป็น ซึ่งถึงแม้แต่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 30 จะบังคับให้รัฐบาลต้องตั้งเงินอุดหนุนให้แก่สภาตำบลเป็นประจำทุกปี แต่วิธีการนั้นจะต้อง สอดคล้องกับหลักการกระจายอำนาจด้วย คือ เงินอุดหนุนควรมีลักษณะเป็นเงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อ

ให้สมาคมได้นำเงินไปจัดทำเป็นงบประมาณที่เป็นไปตามแผนพัฒนาตำบลตามมติของสมาคมเป็นหลัก มีใช้การอุดหนุนในรูปเงินเฉพาะกิจ ซึ่งรัฐบาลหรือส่วนกลางมักจะมีกรอบการใช้จ่ายไว้ว่าจะใช้ได้ในวันฤดูประสงค์หรือภารกิจใดบ้าง ซึ่งจะเป็นการจำกัดอิสระหรือชั้นนำของสมาคม ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับปัญหาความต้องการตามแผนพัฒนาตำบล และยังขัดกับหลักการกระจายอำนาจด้านการงบประมาณอีกด้วย

1.3 การปฏิบัติตามแผนและงบประมาณ ได้แก่ ความสามารถในการเป็นนิติบุคคลของสมาคม ซึ่งเป็นความสามารถในการลงมือปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนและงบประมาณ ส่วนราชการต่าง ๆ จะต้องมอบอำนาจหรือภารกิจเหล่านี้ให้แก่สมาคมเพิ่มมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างให้สมาคมสามารถบริหารงานต่าง ๆ ด้วยตนเอง เช่น การโอนมอบทรัพย์สินหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของส่วนภูมิภาคที่ตกลงไปจัดทำไว้ในตำบลให้แก่สมาคมได้ดำเนินการเองตามอำนาจหน้าที่ เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับเด็ก สตรี คนชรา หรือผู้พิการ หรืออาจเป็นสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น ประปาหมู่บ้าน เป็นต้น นอกจากนี้งบประมาณของส่วนราชการต่าง ๆ ที่ได้รับเพื่อนำไปพัฒนาภายในตำบลหากสามารถมอบให้สมาคมเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ แทนด้วยแล้ว จึงจะเป็นการถือว่าการกระจายอำนาจทางการบริหารอย่างแท้จริง

1.4 การติดตามควบคุมและตรวจสอบ จะต้องมีการสร้างกลไกการติดตาม ควบคุม และตรวจสอบการดำเนินงานของสมาคม โดยประชาชนให้เด่นชัดมากขึ้น เนื่องจากสมาคมเป็นองค์กรประชาชน ผู้ที่จะคอยควบคุมดูแลองค์กรนี้อยู่ในระยะ เบื้องต้น และแนวทางที่ชอบที่ควร (นอกเหนือจากการควบคุมโดยกฎหมายทั้งทางแพ่งและอาญาแล้ว) ก็คือประชาชนในท้องถิ่นนั่นเอง ดังนั้นกระบวนการติดตามผลงาน การควบคุมและการตรวจสอบของประชาชนที่มีต่อสมาคม รวมถึงตลอดถึงกระบวนการการรายงานผลงานของสมาคมต่อสาธารณะ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเร่งสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดขึ้นโดยเร็ว เนื่องจากกระบวนการประชาธิปไตยในระดับตำบลไม่มีกลุ่มอิทธิพล เช่น สื่อมวลชน คอยพาหน้าทีนี้แทน

ประชาชน จึงจำเป็นต้องที่ประชาชนจะต้องติดตาม ความคุม และตรวจสอบเองเพราะสภาตำบลเป็น
องค์กรประชาชนพื้นฐานที่เป็นประชาธิปไตยที่อยู่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด

2. ปัจจัยความสำเร็จของสภาตำบลมีโอกาสเป็นไปได้ค่อนข้างสูง เนื่องจากกฎหมาย
ได้ให้อำนาจหน้าที่ รายได้ และความสามารถในการบริหารด้วยตนเองไว้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งหาก
สมาชิกสภาตำบลมีความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้ความสามารถของสภาตำบลให้เต็มที่ในขณะที่
ส่วนราชการต่าง ๆ ได้กระจายอำนาจ กิจกรรม และงบประมาณของตนให้แก่สภาตำบล แล้ว
เชื่อได้ว่าสภาตำบลจะเป็นองค์กรประชาชนในระดับตำบลที่แก้ไขปัญหาความต้องการและส่งเสริม
ประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดีที่สุด ซึ่งก็มีจำเป็นต้องยกฐานะสภาตำบลให้เป็นองค์การบริหาร
ส่วนตำบลเสมอไป เนื่องจากการที่สภาตำบลจะยกฐานะเป็นองค์การปกครองท้องถิ่นได้นั้นควรจะ
ต้องมีปัจจัยความพร้อมทั้งในด้านสถานะการคลัง ความพร้อมทางการเมืองและความพร้อมในการ
บริหารกิจการในหน้าที่² ซึ่งจะซับซ้อนไปจากความเป็นสภาตำบล ดังนั้นการที่กฎหมายได้กำหนด
หลักเกณฑ์การยกฐานะสภาตำบลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่น โดยดูจากรายได้เพียงอย่างเดียว
คือ 3 ปีซ้อนหลังเฉลี่ยไม่น้อยกว่าปีละ 150,000 บาท (ในขณะที่รายจ่ายประจำของสภาตำบล
โดยเฉลี่ยก็ตกปีละ 244,920 บาท) จึงอาจทำให้ต้องมีการยกฐานะสภาตำบลเป็นองค์การบริหาร
ส่วนตำบลซึ่งเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นในขณะที่ปัจจัยด้านอื่น ๆ ยังไม่พร้อม ซึ่งจะส่งผลให้
ประชาชนในตำบลเสียประโยชน์ เพราะความจริงสภาตำบลก็ทำหน้าที่ได้ดีและสมบูรณ์อยู่แล้ว

2. รายละเอียดดู, จีระเกียรติ ภูมิสวัสดิ์, ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของสภาตำบลใน

การปกครองตนเองในฐานะองค์กรท้องถิ่น, (วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538).

การเบงฐานะเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นก็มีได้ เป็นหลักประกันว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะทำหน้าที่ได้สมบูรณ์และดีเท่ากับสภาตำบล มีหน้าเข้าหากสภาตำบลที่ถูกต้องฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความพร้อมในด้านอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้วหรือแม้กระทั่งด้านการคลัง (เนื่องจากเกณฑ์รายได้เฉลี่ย 150,000 บาท/ปี ค่อนข้างต่ำมากหากเปรียบกับค่าใช้จ่ายประจำของสภาตำบล) ก็ยังจะเป็นการทำให้องค์กรปกครองตนเองระดับตำบลนั้นมีปัญหาอุปสรรคไม่สามารถทำหน้าที่ได้ ยิ่งขึ้นไปอีก จึงเห็นว่าน่าที่จะมีการทบทวนนโยบายหรือแนวทางการยกฐานะสภาตำบลให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลให้เหมาะสมโดย

2.1 พิจารณาปรับเกณฑ์ฐานะการคลัง คือ รายได้เฉลี่ยต่อปีให้สูงขึ้นตรงตามข้อเท็จจริงของรายจ่ายประจำและรายจ่ายเพื่อการลงทุน

2.2 พิจารณาเกณฑ์ด้านอื่นประกอบ เช่น ด้านความพร้อมทางการเมือง ความพร้อมในการบริหารกิจการ และเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นด้วย ทั้งนี้และทั้งนั้นก็เพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย